

TİCARİ ALACAK UYUŞMAZLIKLARINDA ARABULUCUYA BAŞVURULMASININ DAVA ŞARTI OLMASI HAKKINDA BİLGİ NOTU

6.12.2018 tarihinde TBMM Genel Kurulunda kabul edilen Abonelik Sözleşmesinden Kaynaklanan Para Alacaklarına İlişkin Takibin Başlatılması Usulü Hakkında Kanun'un 20. maddesi ile 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 5/A maddesine eklenen hüküm kapsamında, ticari uyuşmazlıklarda dava açmadan önce arabulucuya başvurulması dava şartı olarak düzenlenmiş bulunmaktadır.

Kanun, 19.12.2018 tarihinde Resmi Gazete 'de yayımlanmış olup, bu yeni düzenleme açısından önem arz eden hususlara aşağıda değinmiş bulunmaktayız:

- Türk Ticaret Kanunu'nun 4. maddesi kapsamında ticari dava olarak sayılan bütün ticari uyuşmazlıklardan, konusu bir miktar paranın ödenmesi olan alacak ve tazminat talepleri hakkında dava açılmadan önce arabulucuya başvurulması zorunlu hale getirilmiştir.

Bu kapsamda;

- 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nda,
- Türk Medeni Kanunu'nun, rehin karşılığında ödünç verme işi ile uğraşanlar hakkındaki hükümlerinde,
- 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun;
  - Malvarlığının veya işletmenin devralınması ile işletmelerin birleşmesi ve şekil değiştirmesi hakkındaki hükümlerinde,
  - Rekabet yasağına ilişkin hükümlerinde,
  - Yayın sözleşmesine ilişkin hükümlerinde,
  - Kredi mektubu ve kredi emrini düzenleyen hükümlerinde,
  - Komisyon sözleşmesine ilişkin hükümlerinde,
  - Ticari temsilciler, ticari vekiller ve diğer tacir yardımcıları için öngörölmüş bulunan hükümlerinde
  - Havale hakkındaki hükümlerinde,
  - Saklama sözleşmelerini düzenleyen hükümlerinde,
- Fikrî mülkiyet hukuku mevzuatında,
- Borsa, sergi, panayır ve pazarlar ile antrepo ve ticarete özgü diğer yerlere ilişkin özel hükümlerde,
- Bankalara, diğer kredi kuruluşlarına, finansal kurumlara ve ödünç para verme işlerine ilişkin düzenlemelerde

öngörülen hususlardan doğan hukuk davaları ticari dava sayılmaktadır.

Buna karşın, herhangi bir ticari işletmeyi ilgilendirmeyen havale, vedia ve fikir ve sanat eserlerine ilişkin haklardan doğan davalar ticari dava olarak kabul edilmemektedir.

Nispi ticari davalar olarak adlandırılan, her iki tarafın da ticari işletmesiyle ilgili hususlardan doğan hukuk davaları da ticari dava olarak kabul edilmektedir. Nispi ticari davadan söz edebilmek için *her iki tarafın da tacir olması* ve uyuşmazlığın *her iki tarafın ticari işletmesiyle*

ilgili olması şarttır. Bu şartlar mevcut ise, yukarıda sayılan mutlak ticari davalardan olmasa dahi, nispi ticari dava söz konusu olup, dava şartı olarak arabulucuya başvurulması gerekmektedir.

Bu şart, 1.1.2019 tarihinden itibaren uygulanacak olup, düzenlemenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla ilk derece mahkemeleri ve bölge adliye mahkemeleri ile Yargıtay'da görülen davalar hakkında uygulanmayacaktır.

- Arabuluculuk şartı yerine getirilmeksizin dava açılması halinde dava, dava şartı yokluğundan reddedilecektir.
- Arabulucu, komisyon başkanlıklarına bildirilen listeden adliye arabuluculuk büroları tarafından belirlenecektir. Ancak tarafların listede yer alan herhangi bir arabulucu üzerinde anlaşmaları halinde bu arabulucu görevlendirilecektir.
- Arabulucu, yapılan başvuruyu görevlendirildiği tarihten itibaren 6 hafta içerisinde sonuçlandıracak; ancak bu süre, zorunlu hallerde arabulucu tarafından en fazla 2 hafta uzatılabilecektir.
- Arabuluculuk faaliyeti sonunda anlaşmaya varılamadığı takdirde, davacı, anlaşmaya varılamadığına ilişkin son tutanağın aslını veya arabulucu tarafından onaylanan bir örneğini dava dilekçesine eklemek suretiyle dava açabilecektir.
- Taraflardan birisinin geçerli bir mazeret göstermeksizin ilk toplantıya katılmaması sebebiyle arabuluculuk faaliyetinin sona ermesi durumunda, toplantıya katılmayan taraf son tutanakta belirtilecek ve bu taraf, davada kısmen veya tamamen haklı çıksa bile yargılama giderinin tamamından sorumlu tutulacaktır.

Legal Hukuk Bürosu